

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Duimelot 2

Plaats : Aalten
LRKP nummer : 152807871
Onderzoeksnummer : 294481
Datum onderzoek : 23 november 2017
Datum vaststelling : 18 december 2017

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING	5
1	INLEIDING	6
2	HOOFDCONCLUSIE	7
3	RESULTATEN ONDERZOEK	8
4	REACTIE VAN DE HOUDER.....	14

SAMENVATTING

De kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal Duimelot is grotendeels op orde.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal is het afgelopen jaar beter geworden.

Op de peuterspeelzaal stimuleren de leidsters de ontwikkeling van de peuters om achterstanden in te lopen en te voorkomen. Daarbij werken ze met thema's die terug te zien zijn in de hoeken in het lokaal en in de werkjes van de peuters.

De leidsters zorgen voor een prettige sfeer in de groepen. De peuters gaan, volgens de ouders die we spraken, daarom graag naar de peuterspeelzaal toe.

De leidsters volgen samen met de intern begeleider de ontwikkelingen van de peuters. Als de peuters iets nog moeilijk vinden, krijgen zij extra hulp. Ook verwijzen de leidsters ouders door naar bijvoorbeeld logopedie, als de ontwikkeling van een peuter op een bepaald gebied achterblijft.

De peuterspeelzaal werkt goed samen met de basisscholen en met de ouders. Ouders krijgen voldoende informatie over hoe het met hun kind gaat en wat zij zelf kunnen doen.

De locatieleiding en de intern begeleider werken samen met de leidsters aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook maken zij afspraken met elkaar over wat er beter kan en hoe ze dat samen oppakken.

Wat kan beter?

We zien dat de vve-peuters niet elk dagdeel evenveel extra hulp krijgen in de groep. Ook kan de peuterspeelzaal nog niet laten zien dat de peuters voldoende hebben geleerd om zonder of met een kleine achterstand naar groep 1 van de basisschool te kunnen.

De locatieleiding en/of intern begeleider van de peuterspeelzaal kunnen vaker in de groepen kijken wat er goed gaat en wat er beter kan.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle OAB-gemeenten. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal Duimelot hebben wij een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Vanaf 1 augustus 2017 hanteren wij hierbij een nieuw onderzoekskader. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Werkwijze

Op 23 november 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: ouders, pedagogisch medewerkers, intern begeleider, locatieleiding en directie;
- observaties van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep Ieniemienie.

Deze observaties hebben wij samen met een observant van de voorschool uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij een feedbackgesprek gevoerd met intern begeleider, locatieleiding en directie. In dit gesprek zijn de bevindingen en waarderingen van de inspectie besproken en heeft de voorschool aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op peuterspeelzaal Duimelot. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De voorschoolse educatie op peuterspeelzaal Duimelot is overwegend van voldoende kwaliteit. Vooral de planmatigheid en doelgerichtheid zijn ten opzichte van het vorige onderzoek sterk verbeterd. Wel concluderen we dat de in gang gezette verbetering vrij pril is. De borging van de gerealiseerde kwaliteit en het verder uitbouwen van de kwaliteit van voorschoolse educatie vraagt permanente aandacht.

Context

Peuterspeelzaal Duimelot maakt sinds 1 januari 2017 deel uit van Kinderopvang Bambi. Op de locatie Duimelot zijn acht vve-peuters. Deze vve-peuters zitten op twee dagdelen per week in één van de drie reguliere peuterplusgroepen samen met niet-doelgroeppeuters. Op één dagdeel per week krijgen zij met elkaar een vve-aanbod in peuterplusgroep Apetrots onder leiding van twee pedagogisch medewerkers en een stagiaire. Ten tijde van het onderzoek waren er drie van de acht vve-peuters aanwezig in één van de drie reguliere peuterplusgroepen, te weten Ieniemienie.

3 RESULTATEN ONDERZOEK

Hieronder staan de waarderingen van de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Ontwikkelingsproces		Kan beter	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling	•		
OP3	Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	
OP5	Samenwerking			•

Ontwikkelingsproces

Het aanbod is breed (OP1)

De pedagogisch medewerkers maken gebruik van een integraal vve-programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren. We concluderen dat er, in vergelijking met het onderzoek vorig jaar, veel doelgerichter en planmatig gewerkt wordt. De locatieleiding en intern begeleider maken nu een jaarplanning van alle thema's. Alle pedagogisch medewerkers werken, in tweetallen, een thema verder uit in doelen en activiteiten. Vervolgens maakt elke groep een doelgerichte weekplanning.

Het afgelopen jaar hebben de pedagogisch medewerkers samen met de locatieleiding en de intern begeleider de inrichting van de lokalen veranderd. Niet alleen zijn de hoeken in de basis veel aantrekkelijker ingericht, ook werken de pedagogisch medewerkers bewuster aan het toevoegen van uitdagende en echte materialen die passen bij het thema. De taligheid in de inrichting kan verder versterkt worden. De pedagogisch medewerkers met wie we tijdens het onderzoek spraken, geven aan dat zij bij een nieuw thema graag sneller nieuwe materialen willen aanschaffen. Dit kan het aanbod verder verrijken.

De ontwikkelingen van de peuters zijn in beeld, maar dit leidt nog niet altijd tot planmatige zorg (OP2)

Hoewel de pedagogisch medewerkers zicht hebben op de ontwikkelingen van de peuters, vinden we dat de zorg in de groep planmatiger en daardoor beter kan. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkelingen van de peuters. Dat begint bij het benutten van de informatie uit het nieuwe intakeformulier. Hierop

geven de ouders aan waar hun kind staat in de ontwikkeling bij binnenkomst op de peuterspeelzaal. Daarna gebruiken de pedagogisch medewerkers een gestandaardiseerd instrument om de ontwikkelingen in beeld te brengen. Voor de vve-peuters vullen zij dit instrument meerdere keren per jaar in. Per vve-peuter maakt de intern begeleider een plan van aanpak met een doel en een aanpak voor een periode per vier maanden. Hiermee legt de peuterspeelzaal een basis voor de zorgstructuur.

Echter, alle informatie die over de ontwikkeling van een peuter bekend is, leidt in de groep nog niet elke dag tot specifieke zorg en begeleiding. De vve-peuters krijgen vooral extra zorg en begeleiding als zij op één dagdeel in de week met elkaar, in een kleine groep en individueel, extra zorg en begeleiding krijgen. Op de andere twee dagdelen vindt mogelijk wel zorg plaats, maar deze is in ieder geval niet planmatig weggezet. Het toevoegen van een zorgkolom aan de dagplanning (voor vve-peuters) kan een handvat bieden voor de pedagogisch medewerkers. Bovendien maakt registratie van de aangeboden zorg het ook mogelijk na afloop te evalueren of de zorg effect heeft gehad. Nu is nog onvoldoende sprake van een korte zorgcyclus.

Tegelijkertijd vinden we het een mooi voorbeeld dat de pedagogisch medewerkers en de intern begeleider elke vier maanden met de ouders de voortgang van het plan van aanpak bespreken. De ouders met wie we spraken, waarderen dit zeer.

In de groep is sprake van rust en structuur (OP3)

De pedagogisch medewerkers creëren in de groep een prettige en positieve sfeer. Allereerst ligt er nu een duidelijke dagstructuur die voor alle groepen hetzelfde is. Tijdens de observatie zagen we dat de peuters actief meedoen met de activiteiten en geconcentreerd bezig zijn met hun werkjes. Daarnaast geven de pedagogisch medewerkers complimenten en stimuleren zij de peuters iets nieuws te doen dat aansluit op de zone van naaste ontwikkeling. Bovendien gebruiken de pedagogisch medewerkers verschillende materialen en bieden zij een gevarieerd aanbod van vrij en begeleid spel, en geplande activiteiten als voorlezen en knutselwerkjes. Tot slot gebruiken zij op verschillende momenten de woorden van het thema.

Een volgende stap betreft het versterken van educatieve vaardigheden, waaronder in de eerste plaats de interactievaardigheden. Daarmee bedoelen we het stimuleren van de gesprekjes tussen de peuters, maar ook het stellen van open, moeilijke denkvragen. Het gaat erom de peuters meer uit te dagen zelf te praten. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers vaker nagaan of de

peuters het nieuwe dat ze hebben gedaan en geleerd, daadwerkelijk snappen of dat herhaling nodig is. Dit is vooral van belang bij de vve-peuters, omdat zij vanwege hun (risico op een) achterstand meer tijd, spelbegeleiding of opdrachtjes nodig hebben.

Peuters die dat nodig hebben, krijgen extra hulp (OP4)

Als er peuters zijn die extra hulp nodig hebben die de peuterspeelzaal zelf niet kan bieden, volgt een doorverwijzing. Zo zijn er goede contacten met de logopedie. De logopedist geeft de ouders en de pedagogisch medewerkers informatie over waar aan wordt gewerkt, zodat zij er ook mee aan de slag kunnen. De intern begeleider speelt een belangrijke rol in het inschakelen en doorverwijzen naar andere partijen. Er zijn goede contacten met de externe organisaties binnen de gemeente.

De samenwerking met de basisschool en ouders is warm (OP5)

We waarderen de samenwerking met partijen als de basisschool en de ouders als goed. De pedagogisch medewerkers dragen de informatie over de ontwikkeling van de vve-peuters warm over aan de basisscholen. Dit vindt plaats in een gesprek tussen de pedagogisch medewerker, de intern begeleider van de peuterspeelzaal, de ouders en de intern begeleider van de basisschool. De samenwerking met de acht basisscholen in de gemeente verloopt in de basis prima. Wel kunnen de basisscholen wat meer informatie teruggeven aan de peuterspeelzaal over hoe het met een kind met een vve-indicatie gaat in groep 1 en groep 2. Van meer inhoudelijke samenwerking is, mede vanwege het grote aantal basisscholen, geen sprake.

De pedagogisch medewerkers betrekken ouders meer dan voorheen bij de activiteiten. De ouders krijgen tips mee over hoe zij de taalontwikkeling, de motorische ontwikkeling, de spelontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind thuis kunnen stimuleren. Daarnaast krijgen ouders per thema een boek mee naar huis. Voor ouders die het Nederlands niet goed beheersen is ook een anderstalige versie beschikbaar. Hiermee sluit de peuterspeelzaal aan op de kenmerken van de ouderpopulatie. De vve-ouders hebben elke vier maanden een gesprek over de voortgang in de ontwikkeling aan de hand van het volginstrument en de individuele doelen. Tot slot verwijst de jeugdverpleegkundige van de Jeugdgezondheidszorg ouders naar de intermediair ouderbetrokkenheid van het consultatiebureau. Deze intermediair houdt zich bezig met ontwikkelingsstimulerende activiteiten die vanuit het vve-programma thuis worden aangeboden en brengt daarom drie keer per jaar een huisbezoek aan alle vve-peuters.

Resultaten	Kan beter	Voldoende	Goed	N.t.b.
RV1 Ontwikkelingsresultaten	•			

Resultaten

Er zijn individuele doelen, maar nog geen resultaten voorschoolse educatie (RV1)

De gemeente Aalten heeft geen resultaatafspraken gemaakt met de peuterspeelzaal over de resultaten van voorschoolse educatie. Er is alleen afgesproken hoe de voortgang in de ontwikkeling gemeten moet worden, namelijk met een gestandaardiseerd instrument.

De peuterspeelzaal heeft voor de vve-peuters overigens wel eigen doelen geformuleerd. Het (ambitieuze) doel voor de vve-peuters is dat zij zonder achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. De locatieleiding en intern begeleider hebben nog niet in beeld gebracht of dit doel wordt gehaald. Hier ligt een mogelijkheid voor verbetering. Tevens is nog niet geheel helder wat de peuters moeten kennen en kunnen aan het einde van de voorschoolse periode. Dit zou samen met de basisscholen opgepakt kunnen worden.

Kwaliteitszorg en ambitie	Kan beter	Voldoende	Goed
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Kwaliteitszorg en ambitie

De locatieleiding en intern begeleider sturen op kwaliteit, maar de borging kan beter (KA1)

De kwaliteitszorg ten aanzien van voorschoolse educatie kan verbeterd worden, met name de borging. In het pedagogisch beleidsplan beschrijft de houder Bambi voor de peuterplusgroep op Duimelot wat de kernwaarden en pedagogische doelen zijn. Er staat niet beschreven wat de visie is op de voorschoolse educatie. Ook ontbreekt in het pedagogisch beleidsplan een

beschrijving hoe de houder de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. Dit kan verbeterd worden. Met ingang van 1 juli 2018 is het een wettelijke verplichting om in het pedagogisch beleidsplan het beleid ten aanzien van de voorschoolse educatie te beschrijven. De GGD houdt hier toezicht op.

De locatieleiding van peuterspeelzaal Duimelot heeft samen met de intern begeleider en de pedagogisch medewerkers het afgelopen jaar een nieuwe missie en visie geformuleerd. Dit was nodig omdat de peuterspeelzaal sinds 1 januari 2017 als enige peuterspeelzaal onderdeel uitmaakt van kinderopvangorganisatie Bambi. De locatieleiding van Duimelot heeft vervolgens een jaarplan gemaakt met daarin vijf prioriteiten. Deze zijn planmatig uitgewerkt en op de agenda van de teamoverleggen geplaatst. Het betreft prioriteiten die kunnen bijdragen aan algehele kwaliteitsverhoging van de peuterspeelzaal en meer specifiek de voorschoolse educatie. Een voorbeeld hiervan betreft de inrichting van de hoeken en de planmatigheid van het thema-aanbod.

De locatieleiding wil de gerealiseerde kwaliteit behouden en komend jaar verder uitbouwen. De nieuwe afspraken zijn vastgelegd in borgingsdocumenten, bijvoorbeeld 'Wat te doen bij vve' en 'Wat te doen per dag en per thema'. Bij het borgen hoort ook dat de locatieleiding en/of de intern begeleider groepsbezoeken afleggen om na te gaan of de gemaakte afspraken worden nagekomen. Dit laatste vindt nog niet frequent en gestructureerd plaats. Daarnaast weten de pedagogisch medewerkers nu niet wat ze wel en niet goed doen ten aanzien van hun handelen, omdat er geen norm is geformuleerd en er in beperkte mate observaties van hun handelen plaatsvinden. De inzet van kijkwijzers kan behulpzaam zijn om dit beter in beeld te brengen. Door samen met het team de prioriteiten voor volgend jaar vast te stellen kan de locatie eveneens een volgende stap zetten.

De overname van de peuterspeelzaal en de wijzigingen in de samenstelling van de duo's en groepen zorgden het afgelopen jaar voor veel onrust. De harmonisatie van de peuterspeelzaal per 1 januari 2018 tot kinderopvang en het vertrek van de intern begeleider kunnen komend jaar voor onrust zorgen. Het blijft daarom van belang dat dit niet ten koste gaat van de inhoudelijke verbetering van de voorschoolse educatie.

Het team werkt samen aan kwaliteitsverbetering (KA2)

De nieuwe koers die door de locatieleiding is ingezet, zorgt voor meer structuur en duidelijkheid voor de pedagogisch medewerkers. De locatieleiding en de intern begeleider zijn, elk vanuit hun eigen rol, voortvarend aan de slag gegaan

met de verbeterpunten uit het vorige inspectierapport.

De locatieleiding en de pedagogisch medewerkers werken nu meer in gezamenlijkheid aan het verbeteren van de kwaliteit. Ze bereiden samen thema's voor en hebben meegedraaid op een ander kinderdagverblijf om ideeën op te doen en te zien wat hen opvalt. Bovendien volgen de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om de kwaliteit van hun handelen te vergroten, zoals de scholing 3F-niveau en een cursus gericht op het versterken van communicatieve vaardigheden. We zien nog weinig dat de scholingen gericht zijn op het versterken van de educatieve kwaliteit van het handelen, zoals bijvoorbeeld het versterken van interactievaardigheden. Dit kan een volgende stap zijn.

Ouders worden betrokken, maar de verantwoording kan beter (KA3)

We concluderen dat de verantwoording naar de gemeente en de informatie over vve richting ouders beter kunnen. De verantwoording naar buiten over het gevoerde vve-beleid vindt in meer of mindere mate plaats richting gemeente en ouders. De houder Bambi en de locatieleiding van Duimelot hebben enkele keren per jaar overleg met de gemeente Aalten over het vve-beleid. De verantwoording over de het vve-beleid is vrij beperkt. Het betreft een verantwoording over de aantallen doelgroeppeuters en de uren die zij een aanbod voorschoolse educatie hebben gekregen. Van een kwalitatieve verantwoording over bereikte resultaten is nog geen sprake.

De ouders krijgen op verschillende niveaus informatie. Ten eerste krijgen ouders elke vier maanden informatie over de ontwikkeling van hun kind in een gesprek tussen ouders, pedagogisch medewerker en intern begeleider. Bovendien is er een dagelijkse uitwisseling bij het brengen en halen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat de pedagogisch medewerkers altijd tijd voor hen hebben. Ten tweede informeren de pedagogisch medewerkers de ouders over bijvoorbeeld de thema's waar aan wordt gewerkt. Deze informatie staat op de website en in de nieuwsbrief. Wat echter nog ontbreekt is het informeren van ouders over doelen en ambities (de verantwoording over het vve-beleid) en het betrekken van ouders bij het vve-beleid op de locatie (het voeren van een dialoog). Dit kan verbeterd worden.

4 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de waarderingen van de inspectie van de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal Duimelot. Wij hebben de voorschool en de houder gevraagd de ontwikkelrichting aan te geven op basis van het eigen kwaliteitsbeeld en dat van de inspectie.

Hieronder geeft de houder van de voorschool haar reactie:

OP2 Zicht op ontwikkeling

- *Het aanbieden van extra hulp aan kinderen met VVE tijdens de 2 reguliere dagdelen is onvoldoende planmatig.* Om daar mee aandacht aan te kunnen geven hebben we een extra kolom op de weekplanner gemaakt mbt "ZORG". Vanaf januari gaan we hiermee aan de slag.
- *Het verbeteren van interactievaardigheden van onze PM-ers benoemen we voor 2018 tot scholingsprioriteit.* We willen graag als team groeien in "HOE doe je dat dan"(bijv de goeiemorgenkring, of een verjaardag vieren). Nu hebben we op instructieniveau aangegeven welke taken en handelingen er van de PM-er worden verwacht op uitgeschreven momenten en werkzaamheden. Het "HOE" is de volgende stap.

RV1 Ontwikkelingsresultaten

- O.b.v. het OVM meten we niet alleen de voortgang van de ontwikkeling, maar hebben we ook zicht op het geboekte resultaat per individueel kind en dit wordt elke 3-4 maanden besproken in breed verband, d.w.z. met de PM-er van de reguliere groep, de ouders en de IB-er.
- We zullen met de gemeente Aalten in overleg gaan over de gemeentelijke resultaatafspraken.

KA3 Verantwoording en dialoog

- *In het pedagogisch beleidsplan staan niet beschreven wat de visie is op de voorschoolse educatie en hoe de kwaliteit hiervan wordt bewaakt.* Omdat er veel praktische veranderingen zijn miv 2018 mbt "peuteropvang wordt kinderopvang" zullen we sowieso het Pedagogisch beleidsplan opnieuw onder de loep nemen begin 2018. Dit onderwerp nemen we hierin mee evenals het beleid mbt het informeren van ouders over de doelen en ambities van VVE.
- *Mbt bekijken of gemaakte afspraken worden nagekomen:* in januari en februari zijn de locatiebezoeken op elke groep en om in elke groep naar dezelfde aspecten te kijken zullen we de kijkwijzers gebruiken. Dit wordt vooraf met iedereen besproken. De uitkomsten van deze observaties

worden met elke leidster individueel besproken in een functioneringsgesprek. Ook deze zijn reeds ingepland.

- Het scholingsplan van 2018 is nog in de maak.